

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Decretvm VI. De oratione publica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

DECRETA SYNODI PRÆSENTIS
GENERALIA.

DECRETVM PRIMVM,
de Synodo incepta.

M Abetur ad verbum in Synodo quinta,
fol. 301.

DECRETVM II.

De modo vivendi, Synodi tempore.

Fol. 301.

Nota, cum allegata in dicto decreto tabella
disciplinæ Synodalis, per Nos in multis aucta, ean-
dem integram hic subnectimus.

T A B E L L A

Disciplinæ Synodalis.

I. **C**lerus ad Synodum convocatus, fe-
cum cogiter, quas ob causas hæc
actio aniversalis celebretur.

II. Omnes vos diligenter ad sacram Com-
munionem præparate.

III. Assidue, caste pureque preces D E O
adhibete.

IV. Ad rei, cujus causa convenistis, gra-
vitatem intenti, tota animi cogitatione in eam
incumbite.

V. Ad cauponas ne divertite.

VI. Nolite per plateas vagari, aut præcu-
riostate, hac atque illac circumcurfare.

VII. Ad synodalem sessionem, statâ hora
indicta, sollicitè convenite.

VIII. Nec vero raptim, sed gravi incessu.

IX. Ubi convenistis loco constituto, su-
perpellicea munda ac decencia, aut alias ve-
stes, pro Ecclesiastici beneficii ratione, in-
duite.

X. Decenter induti, ad statum sessionalem
locum, non turbulentè, sed quietè, acce-
dite.

XI. Bini, quoad ejus fieri potest, conve-
nite.

XII. Ordine confidete.

XIII. Mane priusquam conveniatis, ci-
bum ne capite, aut potum, minus tabaco uta-
mini, sed jejuni adeste. In prandio etiam ita
Vos geratis, ut omnem excessum, præsertim
in potu evitetis, & necessitati tantum naturæ
satisfaciatis, & ut prompti paratique ad ses-
siones pomeridianas, si quæ habendæ sint,
aliosque Conventus, debite comparere pos-
sit.

XIV. Jejunium, quod in Ecclesiasticis
his actionibus olim institutum fuit ut proxima
feria. 6. servetis, hoc valde hortamur in
Domino.

XV. In loco autem benedictionis, quod est

templum D E I, confidentes, ne vocibus ob-
strepite.

XVI. Non tumultibus rem synodalem
perturbate.

XVII. Non confabulationibus operam
date, minus somno sopiti adeste, ut ea, quæ
D E U S per Nos à vobis exigit, digne in ejus
conspectu, (qui in medio hujus sacri cœtus
se futurum promisit,) percipere possitis, &
ad salutem tum vestram, tum aliorum Vobis
commissorum sempiternam exequi, pœnas-
que otiosis imponendas, declinare valeatis.

XVIII. Non è cancellis, intra quorum
fines sessio Diœcesana habetur, exite, nisi ab-
soluta sessione, aut necessaria de causa.

XIX. Cum autem exire necesse habetis,
facultatem à Vicario generali petite, reverfi,
ad eundem venite, antequam designato loco
confideatis.

XX. Sessione de more absoluta, non rap-
tim turbulentèrve discedite, sed graviter de-
coroque incessu.

XXI. Hæc omnia servate.

XXII. Cavete denique, quæcunque, &
Ecclesiasticæ disciplinæ, & synodalis actio-
nis dignitati, & loci venerationi, minimè
conveniunt.

XXIII. Si quæ gravamina habetis, in
scripto edite.

DECRETVM III.

*De Collecta in Missa pro peccato-
rum venia.*

Fol. 302.

DECRETVM IV.

De præjudicio non asserendo.

Fol. 302.

DECRETVM V.

De non discedendo.

Ibidem.

DECRETVM VI.

De oratione publica.

Ibidem.

*Hoc lecto Decreto, Illustrissima S. Celsitudo
specialiter Clerum, ut pro præsentis nunc necessitate
publica, & contra persecutores Ecclesiæ ad DEUM
orent, in hæc verba adhortata fuit:*

Recte enim fidelis Apostolus Nos vocat
corpus Christi, & membra de membro; si
quid igitur patitur unum membrum, compa-
tiuntur omnia, quorum hoc tempore quæ-
dam à Turcis, quædam à Moscis, & Hethero-
doxis,

doxis, vehementer infestantur, nec desinunt ipsimet Christiani Principes, infestis inter se armis concurrere, ut æquum & rationi consentaneum sit, miseris hisce Noftris confidelibus, quibus possumus, officiis charitatis, succurrere; quorum cum præcipuum sit Oratio, quæ mœstis solatium, periclitantibus auxilium, oppressis salutem, & quandoque victoriam conciliat, hoc saltem subsidio, quod omnibus in promptu est, subvenire studeamus, ut tandem pace inter Orthodoxos sancta, facilius Barbarorum incursum, Christi fideles & membra declinent, graviaque S. Matris Ecclesiæ damna, caveantur, quem in finem, quilibet ad sua reversus, pro pietate sua in Ecclesiis sibi commissis, particularem devotionem procurabit, usque dum Nos propediem publicam per Dicecesin ordinemus.

Notandum, hoc in ista Synodo speciale tantum fuisse; pro hac vice.

DECRETVM VII.

De Oratione pro Defunctis.

Quandoquidem cum fortissimo viro Iuda Machabæo merito considerare debeamus, quod hi, qui cum pietate dormitionem acceperunt, optimam habeant repositam gratiam, unde sancta & salubris sit cogitatio, pro Defunctis exorare, ut à peccatis solvantur. Hinc denunciantur Charitati vestræ sequentes Confratres Nostræ hujus Dicecesis, qui ab ultima Synodo; piè ex Clero in Domino obierunt: Casparus Sprickman, Vicarius Cathedralis Ecclesiæ, Ioannes Manicæus . . . . . Henricus Holscher, Capellanus ad S. Ioannem Osnabrugi, quorum animas juxta statuta synodalia, specialibus precibus, non solum craftina die, sed alias etiam usque ad sequentem Synodum, Omnipotenti DEO, dignè commendate, considerantes cuique nostrum, pro sua æterna requie, suo tempore olim ab universo coetu Ecclesiastico, demi præstandum.

Hoc lecto, Illustrissimus ac Reverendissimus Princeps, surrexit, & flexis genibus incepit Psalmum Miserere, toto Clero alternatim respondente, cui subjunxit Illustrissimus Collectam, DEUS veniæ largitor, qua finita Illustrissimus in suo faldistorio, & totus Clerus suis locis, denuò confedit.

Notandum, si ab ultima Synodo, nullus esset mortuus, imposterum idem Decretum legatur, correctum tamen, & specialibus denunciationibus mutatis in generalem, pro omnibus scilicet ex hoc Clero defunctis.

Deinde Secretarius perrexit ad reliqua Decreta legenda.

DECRETVM VIII.

De professione fidei faciendâ.

Fol. 302. col. 2.

Lectò hoc Decreto, omnes & singuli, qui ad

officia, beneficia aut Parochias de novo admissi fuerant, aut alias professionem fidei in Synodo non emisserant, eandem ad manus Illustrissimæ S. Celsitudinis tacitis S. Evangelis præstiterunt, ac deinde redeuntes ad loca sua, singuli nomina sua cum beneficiis & officiis, Notario Synodi, ut Protothollo inferrentur, consignarunt.

DECRETVM IX.

De Decanatibus.

Qui ad Decani aut Camerarii Capitulorum Ruralium officium de novo promoti sunt, & juramenta consueta in hoc Synodali loco nondum præstiterunt, nunc id faciant, & postmodum sua nomina Notario, protothollo inferenda, consignent.

Notandum, in hac Synodo speciale tantum fuisse quod sequitur:

Ut vero Nobis, vobisque nunc constet, quomodo & quinam in talibus muneribus constituti sint, volumus, ut singulorum nomina, pro hac vice, perlegantur.

In Decanatu Civitatis.

Decan. C Vnradus Burenus, Canonicus ad S. Ioannem, & Cathedralis Ecclesiæ Nostræ Pastor.
Camerar. Ioannes Victor Wernecking, Pastor ad S. Ioannem.

In Decanatu Widenbrugenfi.

Decan. Christophorus Strengerus, SS. Theologiæ & Medicinæ Doctor, Collegiatae Ecclesiæ Nostræ ibidem Decanus.
Camerar. Ioannes Sprengerus, Canonicus Widenbrugenfis, & Pastor in Guterslo.

In Decanatu Iburgensi.

Decan. Admodum Reverendus Dominus, Iacobus Thorwarth, Monasterii S. Clementis in Iburg Abbas, & Protonotarius Apostolicus.
Camerar. Theodorus Mauriti, Pastor in Hagen.

In Decanatu Fürstenawensi.

Decan. Pater Petrus Gellerman, Societatis IESU Sacerdos, & Vicecuratus in Batbergen.
Camerar. Ioannes Wenninck, Ord. Cisterciensium, & Pastor in Berfenbruck.

In Decanatu Vördenfi & Wittlacensi.

Decan. Pater Ioannes Zurtraffen, Societatis IESU Sacerdos, & Vicecuratus in Vörden.

Came-